

Ljud som samtidskonst i det offentliga rummet.

” Video är inte konst, jag kan inte se det som konst, jag förstår inte”, var en av många kommentarer som jag fick när jag höll ett föredrag om varför samtidskonsten väcker aggressioner. ”Jag förstår inte”? Ja, det kanske är just det som väcker de negativa känslorna. Är det svårt att förstå samtida konst? Ja, om man har en föreställning om hur konst skall se ut och den inte motsvarar ens förväntningar. Nya medier och material kan vara svåra att ta till sig, om man har erfarenhet av, en mera traditionell, modernistisk konstsyn. Där färg och form har blivit dekoration och innehållet blivit bortglömt.

Den publik som besöker en konstutställning, kan välja att ta del av konsten, med allt vad det innebär, eller lämna byggnaden och slippa konfronteras. I staden råder det andra normer. Den offentliga konsten väcker inte sällan starka känslor hos allmänheten. Detta trots att denna konst ofta är förhållandevis traditionell, men här tvingas publiken att möta konsten vare sig de vill eller ej. Debatt i tidningen är inte ovanlig i samband med att nya konstverk tar plats i den gemensamma miljön. Permanenta konstverk i staden har, p.g.a. av sin utsatta position och krav på hållbarhet, materiella begränsningar. Den har även en social plats att förhålla sig till. Skulptur och måleri är fortfarande dominerande som utomhuskonst. Andra, nyare och där med mer experimentella uttryck och medier förekommer mest som tillfälliga inslag i det offentliga rummet.

Museet for Samtidskunst i Roskilde, Danmark har nyligen visat utställningen Under Cover där temat var, ljud i det sociala rummet. Ljudet används ofta som uttryck i samtidskonsten. Det är vanligt i konstens rum, men ovanligt som konstnärligt uttryck i det offentliga rummet. Konstprojektet Undercover.Coma av den dansk/svenska duon CoMa, Fredrik Fritzson (S) och Henrik Valeur (DK), bestod av ljud i två befintliga telefonkiosker på stan. I dessa små rum kunde man höra röster talandes olika språk. Det lät som fragment ur samtal. För mig kändes budskapet tydligt, det handlade om kommunikation.

Jag gick inte in i telefonkiosken för att ringa. Jag blev inte överrumplad av att höra oväntade röster. Nej, jag var väl förberedd på att ta del av ett konstprojekt. Jag har ofta mött ljudet i konsten, för mig fanns det inga konstigheter kring verket, tvärtom. Men jag har förstätt att andra har blivit provocerade, då polisanmälan har lämnats in ett par gånger. Den ena gången i en tro om att det var irakisk propaganda som strömmade ut ur telefonkioskerna! För alla är det inte självklart att ljud kan vara konst, och sammanhanget kan kännas svårbegripligt. Det är fullt förståeligt att man i det här fallet, inte förstår, vare sig konstens språk eller det verbala språket. Vad jag dock tycker att man kan begära, är att man som medborgare, kan ge mötet med det som ter sig främmande och svårbegripligt, lite mer tid och tolerans, innan man fördömer och ger utlopp för sina aggressioner. ●

Ýrr Jónasdóttir